Vigala Sõnumid

Vigala valla ajaleht

Nr. 4 (100) Aprill 2009 TASUTA

Täieneb Vigala valla sümboolika

Mõni aasta tagasi, kui külad asusid aktiivemalt otsima inimesi, kes oleks nõus võtma vastutust ja ajama asja kogu küla nimel ning neid külavanemateks valima, sündis idee luua Vigala valla külavanema ametimärk- kaelaraha. See oleks külavanema võimu sümboliks ja pidulikel puhkudel kaelas rippudes rõhutaks oma raskusega kaelale vajutades kohustusi ning vastutust, mille külavanema on oma küla ees võtnud.

Parima idee külavanema ametiraha kujundamiseks esitas Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli sepatöö õpetaja, Eesti Seppade Ühingu esimees Gunnar Vares. Külavanema ametirahaks sai medaljon, mis ripub kaelas nahkse nööriga ja mille peal on valla ning küla nimi ja Vigala valla vapp. Gunnar Varesega sai löödud käed ka ametrahade valmistamiseks.

Vallas paikapandud reeglite järgi antakse külavanemale tunnistus ja ametiraha üle volikogu istungil. Ametirahad said valmis eelmisel suvel ja kuna oli palju kinnitatud külavanemaid, kellest mõni ametit pidanud juba mitu aastat, siis anti erandkorras kõikidele ametisolevatele külavanematele ametitunnistused ja kaelarahad üle 2008.a. 16. augustil, külade päeval.

Hea meel on tõdeda, et külades tekkib ikka erksat meelt ja teha tahtjaid inimesi juurde, sest peale seda päeva on veel mitmele värskele külavanemale saanud volikogus ametitunnused üle anda.

Kui juba kümnekonnal külavanemal ametirahad kaelas, tekkis mõte, et miks ei võiks Vigala vallal olla ka vallavanema ametiraha. Kuna kujunduse põhiidee oli juba olemas, siis võttis Gunnar Vares mõttest kohe kinni ja arvas, et peaks kasutama sarnaseid kujundimotiive külavanema rahaga, aga võiks olla veidike „edevam". Nii sündis ka Vigala vallavanema ametiraha.

Kui meister ise oma kätetööd selle aasta märtsikuu volikogu istungile üle andma tuli, selgus, et „edevusest" oli saanud tõeline Vigala teemaline meistriteos, valmistatud roostevabast terasest. Raha medaljoniks on ketas valla nime ja vapiga ning kolm hõberaha, mida meie vapikoer valvab.

Kaelaketi lülideks on kolmteist veskikivi, mis meistri sõnul peaksid enda all kinni hoidma kõike kurja ja paha, mis muidu Vigalat tabada võiks, nagu päris veskikivid seda juba pikka aega Hirvepargi saare peal edukalt teevad. Teistel ketilülidel on kujutatud lina taimi, mis on olnud vanemal ajal Vigala rahva sümboliks, toitjaks ja rikkuse allikaks.

Enn Roosi
Volikogu esimees

Üleval: Vigala vallavanem Priit Kärsna äsja valminud vallavanema ametirahaga.

Kõrval: külade päeval üle antud tunnistuste ja ametimärkidega külavanemad. Vasemalt: Krista Pesti, Hillar Aiaots, Ants Ojavee, Malle Kivi.

Tublid õpilased Vana-Vigala Põhikoolis

Kolmas veerand oli küll pikk, aga õpilased pidasid vapralt vastu, peale õppimise jõudsid nad end ka väljaspool kooli heast küljest näidata.
Kõige tublimad õppijad III veerandil olid:
I klass – Fred Kikas, Anti Asumets;
II klass – Lisett-Mariin Maasikas, Raido Rehepapp, Markus Rudak, Andreas Välis;
III klass – Urmis Veimann;
IV klass – Adeele Zagurski;
VI klass – Signe-Renate Saar.

Hästi ja väga hästi õppisid:
I klass – Andres Hatto, Kaily Ojavee, Kristiina Põlma, Kristjan Vodolaztšenko;
II klass – Triinuly Veimann, Hannes Välis;
III klass – Hanna Hatto, Jarko-Jael Jõessar, Pille-Riin Noppel, Andreas Viibus, Tanel Ülemaante;
IV klass – Katri Alesmaa, Evely Lebin, Tiina Põlma;
V klass – Kersti Einling, Kristel Kirsipuu, Teet Roosi, Arnold Zagurski, Mery-Liis Välis;
VI klass – Holger Algma, Sigrit Nurm, Triinu Ülemaante;
VII klass – Taavi Kliss, Doris Välis;
VIII klass – Grete Kupp, Märt Pilman, Tuuli Roosi, Anni Vitsberg;
IX klass – Liis Einling, Gretelis Liländer, Liina Otti, Tanel Paavel, Meeli Pappe.

Signe-Renate Saar kuuendast klassist osales maakondlikul inglise keele olümpiaadil ning saavutas tubli 5.-6.koha.

Aron Aaspere esindas Raplamaa 8-9-aastaseid laulumehi Tallinnas Salme Kultuurikeskuses, kus toimus Eesti Meestelaulu Seltsi poolt korraldatud vabariikliku poistesolistide lauluvõistluse Põhja-Eesti eelvoor. Osavõtjaid oli selles vanuserühmas 13, televooru valiti välja kolm poissi. Aron kolme parema hulka küll ei pääsenud, kuid tubli oli ta sellegipoolest.
Spordis saavutati väga häid tulemusi Raplamaa sisekergejõustiku võistlustel ja maakondlikul TV-10 olümpiastarti II etapil. Auhinnalisi kohti said Liina Otti, Janis Tõldmaker, Raido Liitmäe, Taavi Kliss, Mery-Liis Välis, Teet Roosi, Hans Veskimägi, Kristel Vitsberg ja Doris Välis. Nooremad sportlased olid edukad pallimängus, maakondlikel rahvastepalli võistlustel saavutati III koht. Võistkonda kuulusid Raido Rehepapp, Andreas Välis, Hannes Välis, Markus Rudak, Aron Aaspere, Andreas Viibus, Gabriel Vodolaztšenko ja Tanel Ülemaante.
Jõudu ja püsivust viimaseks veerandiks ning kena kevadet kõigile!

Marje Orav
Vana-Vigala Põhikooli
õppealajuhataja

III õppeveerandi tulemused Kivi-Vigala Põhikoolis

Käimas on õppeaasta viimane veerand, kuid siinkohal annan ülevaate III veerandi tulemustest.

Ainult hindele „5“ õppisid III veerandil:
2. kl - Aveli Meeles, Raido Liiv ja Anete Vahl
3.kl - Kadri Kärsna, Robert Haljas
4.kl - Grete Kärsna, Krista Muhu
6. kl - Kristina Muhu

Hindele “4” ja “5” õppisid järgmised 2.-9.kl õpilased:
2. kl - Aaron Mere, Rando Ollo, Rannes Rukki ja Kristin Viimne
3.kl - Tauri Seits
4.kl - Gerli Kullap, Andra Veiand, Kristi Viimne, Hanna-Liina Lusti
5. kl - Keily Moks, Keitlin Niit, Annabel Vaarma, Pille Siimar ja Kärolin Lints
7. kl - Janette Liitmäe, Liis Siimar
8.kl - Katre Amann, Piia Laan, Karolin Niit
9. kl - Sandra Soosaar

27. märtsil toimus järjekordne maakondlik käsitöö ja kodunduse õpilaskonkurss Rapla Vesiroosi Gümnaasiumis. Meie kooli esindasid Sandra Soosaar ja Aileen Kreuz 9. klassist. Õpilasi juhendas õpetaja Lehte Tamme.
Päev konkursil kujunes pikaks, sest nii käsitöös kui ka kodunduses nõutavad ülesanded vajasid palju aega. Mõlemal alal olid eraldi teoreetilised ja praktilised ülesanded. Kokku osales maakonnast 15 õpilast. Sandra Soosaar saavutas kokkuvõttes käsitöös III koha ja Aileen Kreuz oli kodunduse alal seitsmes.

Loodan, et õpilastel jätkub tahet ja jõudu viimaseks õppeveerandiks ning kena kevadet kõigile!

Kristine Niit
Kivi-Vigala Põhikooli
direktor

Keeltenädal Kivi-Vigala Põhikoolis

Meie koolis toimus 9.- 13. märtsil taas keeltenädal, kus erinevatel päevadel tutvustati õpitavaid võõrkeeli. Toimusid erinevad ettevõtmised saksa, vene ja inglise keeles. Toimingutesse haarati kogu kool – laulsime erinevates keeltes, vahetundides mängis saksa-, inglise- ja venekeelne muusika, mängisime põnevaid mänge ja kuulasime etteasteid. Nädal päädis emakeele päevaga, mil toimus klassidevaheline viktoriin ja kaunite eestikeelsete sõnade leidmine. Emakeele viktoriini võitis 8. klass, kellele auhinnaks direktorilt käepigistus koos sõbraliku õlalepatsutusega ning vaimu erksana hoidmiseks šokolaadi.
Keeltenädala panid kokku õpilaste abiga saksa/ vene keele õpetaja Loide Enni, inglise keele õpetajad Anne-Mai Tammeleht ja Ilona Noor ja eesti keele õpetaja Eve Kärsna.

Ilona Noor
Kivi-Vigala Põhikooli huvijuht

Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus korraldab

22. aprillil kella 10-16

Rapla Maavalitsuse saalis

koolituse teemal
MTÜ projektikirjutamise ABC.

Koolitus on tasuta ning on mõeldud MTÜ juhtidele ja liikmetele.
Koolitaja on Anneliis Kõiv.

Registreerimine ja info tel 489 4755, 528 3358, e-post: anneli@raek.ee

Üleskutse

Kodu-uurimuslikes töödes vajame tihti fotosid nii kaasaegsetest kui ka eellastest. Viimaste puhul on küll säilinud fotosid, kuid neil ei tunta inimesi ära. Seetõttu on palve kõigile - ärge visake vanu fotosid ära, märkige kuskile ära seal olevad inimesed.
Fotod, mida ei vajata, võiks säilitamiseks anda raamatukogudesse või lasta neist seal vähemalt koopiad teha. Me ei oska ette näha, kellest kunagi kasvõi sugupuu uurijad huvitatud on, seepärast peaks igaüks laskma endast ja oma pereliikmetest teha korraliku foto ateljees.
Tänapäeva tehnika juures on võimalik saada enam-vähem korralikke suurendusi ka kunagistest väikestest passipiltidest, kasutage ka seda võimalust.

Kaie Bergmann

Teade

Vigala Vallavalitsus teatab, et on peremeheta varana arvele võtnud järgmised ehitised ja rajatised:
1. Hiieküün Vana-Vigala külas Vigala vallas, mille viimane omanik oli Vigala Talunike Liit;
2. Tõnumaa krossirada Tõnumaa külas Vigala vallas, mille viimane omanik on teadmata.

Vastuväited peremehetu ehitise ja rajatise hõivamise kohta esitada Vigala Vallavalitsusele aadressil Kivi-Vigala küla Vigala vald Rapla maakond 78001, kahe kuu jooksul peale teate ilmumist väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Lugupeetud Vigala valla ettevõtjad, sihtasutused, mittetulundusühingud ja kodanikuühendused.

Pöördun Teie poole palvega, et saadaksite Vigala Vallavalitsuse aadressil või Riina Redlichi meili aadressile **riina@vigala.ee**, oma ettevõte või ühingu tegemistest lühikokkuvõte ja kontaktandmed. Soovin luua Vigala vallas tegutsevate ettevõtjate registrit, et oleks hea omavahel vajadusel kontakti võtta ja ettepanekuid teha.
Eesmärk on leida ühiselt võimalusi kasutamaks efektiivsemalt Euroopa Liidu vahendeid nii koolitusteks ja maaelu parendamiseks füüsiliselt.

Andmed võiksid sisaldada alljärgnevat teavet:
Registrikood:
Ettevõtte / SA / MTÜ / seltsi nimi:
Aadress:
Kontakt telefon:
E-mail, kodulehekülg:
Tegevusala:
Kas soovite info avaldamist valla kodulehel: jah / ei

NB! Kohe algavad põllutööd! Kõik, kes on huvitatud pakkuma põllutöödega seonduvaid teenuseid, saatke kindlasti tööde nimekiri ja oma kontakttelefoni number.

Riina Redlich, Vigala valla abivallavanem

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskooli juures peatub pangabuss üle nädala teisipäeviti kell 16.00–17.00

(14. ja 28. aprill, 12. ja 26. mai, 9. juuni, 7. ja 21. juuli, 4. ja 18. august, 1., 15. ja 29. september, 13. ja 27. oktoober, 10. ja 24. november, 8. ja 22. detsember)

Bussis saate:

- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsige lisa 6 310 310

Aadressidest Vana-Vigala külas

Jätkuks 2008. aastal alustatud aadresside korrastamisele on jõutud niikaugele, et on vaja hakata maaüksustele määrama uusi ja sobilikumaid koha-aadresse.

Meeldetuletuseks! Koha-aadressi osadeks on: maakonna nimi, valla nimi, küla nimi ja lähiaadress.
Lähiaadressiks võib olla nii maaüksuse nimi, kui ka liikluspinna nimi koos krundi numbriga. Hajaasustuses kujuneb maaüksuse koha-aadress maakonna-, valla-, küla- ja maaüksuse nimest.
Näiteks: **Rapla maakond, Vigala vald, Vana-Vigala küla, Piibe**.

Tiheasustuses kasutatakse koha-aadressi määramisel kohanime-registrisse kantud ja aadressandmete büroole registreerimiseks esitatud liikluspinna (valla tee või eratee) nime koos krundi numbriga.
Näiteks: Vana-Vigala külas Jaama tänava äärne maaüksus hakkaks kandma koha- aadressi **Rapla maakond, Vigala vald, Vana-Vigala küla, Jaama tn 28**.

Erandina, suure erandina, saab kasutada ka võimalust, kus koha-aadress võib sisaldada liikluspinna nime ja krundi numbrile lisaks ka maaüksuse olemasolevat nime. Niiöelda paralleelaadressina.
Näiteks: **Rapla maakond, Vigala vald, Vana-Vigala küla, Jaama tn 28** (liikluspinna nimi ja krundi number) **//Tamme** (maaüksuse nimi)**.**
Sellist varianti aga ei soovitata kasutada, sest sel juhul on maaüksuse ametlik koha- aadress pikk ja lohisev ning seda tuleb kõikjal ametlikes dokumentides sellisena ka kasutada.

Erandina käsitleksime juhtumit, kus praegune maaüksuse nimi on tulnud sellel alal kunagi asunud talu nimest.

Kuna maaüksuste koha-aadressidega tehtavate muudatuste aluseks on riigi õigusaktid, ei lähe Maaameti registris ja Kinnistusameti registris muudatuste tegemine maaomanikule midagi maksma. Laenu- ja ostu-müügilepingutes tagatisena mainitud maaüksuste puhul on oluline kinnistusregistri number, mis käimasolevate muudatuste tegemise käigus ei muutu.

Lisan tutvumiseks tabeli, milles on lähiajal koha-aadressi muutmisele minevad maaüksused ja nende uued lähiaadressid. Plaan on tutvumiseks väljas Vana-Vigala Raamatukogus.

Kirjalike arvamusavalduste ja põhjendatud vastuväidete esitamiseks on aega 15.05.2009 a.
Täpsem info vallavalitsusest tel. 489 4774.

Katrin Kalmus
Maakorraldaja

Olemasolev nimi	Katastriüksuse nr.	Küla	Uus lähiaadress
Tisleri	88401:002:0800	Vana-Vigala	Raudtee tn 10
Raudteejaama	88401:002:0580	Vana-Vigala	Raudtee tn 12
Apteegi	88401:002:0078	Vana-Vigala	Jaama tn 2
Kikase	88401:002:0032	Vana-Vigala	Jaama tn 4
Kikase I	88401:002:0080	Vana-Vigala	Jaama tn 4a
Kikase I	88401:002:0081	Vana-Vigala	Jaama tn 4b
Põlma	88401:002:0077	Vana-Vigala	Jaama tn 6
Tammaru	88401:002:0051	Vana-Vigala	Jaama tn 8
Kraavikalda	88401:002:0630	Vana-Vigala	Jaama tn 10
Lüllmaa	88401:002:0820	Vana-Vigala	Jaama tn 12
Marja	88401:002:0940	Vana-Vigala	Jaama tn 14
Teerni	88401:002:0830	Vana-Vigala	Jaama tn 16
Viikma	88401:002:0660	Vana-Vigala	Jaama tn 18
Algkooli	88401:002:0640	Vana-Vigala	Jaama tn 20
Vana-Vigala Kultuurimaja	88401:002:0083	Vana-Vigala	Jaama tn 21
Jaama	88401:002:0053	Vana-Vigala	Jaama tn 22
Vana-Vigala Raamatukogu	88401:002:0084	Vana-Vigala	Jaama tn 23
Kauplus-elamu	88401:002:1040	Vana-Vigala	Jaama tn 24
Põrgupõhja	88401:002:0067	Vana-Vigala	Jaama tn 25
Liitmäe	88401:002:0861	Vana-Vigala	Jaama tn 26
Liitmäe	88401:002:0862	Vana-Vigala	Jaama tn 27
Tamme	88401:002:0810	Vana-Vigala	Jaama tn 28
Tammeoksa	88401:002:0550	Vana-Vigala	Jaama tn 30
Jaama 1	88401:002:0108	Vana-Vigala	Kase tn 1
Jaama 3	88401:002:0066	Vana-Vigala	Kase tn 7
Elamu nr 4	88401:002:0061	Vana-Vigala	Kase tn 9
Rummajaani	88401:002:0610	Vana-Vigala	Uus tn 1
Metsatoa	88401:002:0560	Vana-Vigala	Uus tn 3
Orava	88401:002:0900	Vana-Vigala	Uus tn 5
Lespa	88401:002:0620	Vana-Vigala	Uus tn 7
Rukki	88401:002:0001	Vana-Vigala	Uus tn 8
Manni	88401:002:0039	Vana-Vigala	Uus tn 9
Paadi	88401:002:1010	Vana-Vigala	Uus tn 11
Priima	88401:002:0650	Vana-Vigala	Uus tn 13
Langi	88401:002:0490	Vana-Vigala	Raba tee 1
Tihkani	88401:002:0840	Vana-Vigala	Raba tee 3
Kuuse	88401:002:0062	Vana-Vigala	Raba tee 5
Kopli II	88401:002:0950	Vana-Vigala	Raba tee 7
Ürgoru	88401:002:0590	Vana-Vigala	Raba tee 17
Männiku	88401:002:0600	Vana-Vigala	Raba tee 17a
Võsa	88401:002:0570	Vana-Vigala	Raba tee 19
Lasteaiamaja	88401:002:0120	Vana-Vigala	Lauluväljaku tn 2
Pargi	88401:003:0097	Oese	Raba tee 2
Pilve	88401:003:0100	Oese	Raba tee 4
Liiti	88401:003:0063	Oese	Raba tee 20

Nüüdsest võimalus omandada kasutusvaldusesse antud maad

28. märtsil 2009.a jõustus maareformi käigus kasutusvaldusesse antud maa omandamise seadus. Maa väljaostu õigus tekib maa kasutusvaldajal kahe aasta möödumisel kasutusvalduse seadmisest (kinnistusraamatusse kandmisest), mitte 10 aasta möödumisel, nagu sõlmitud lepingutes kirjas.

Maa müügiga tegeleb maavanem, kellele tuleb esitada vastavasisuline taotlus. Maa müügihinnaks on harilik väärtus ehk kohalik keskmine turuhind, mille määramise õigus on maa hindajatel, kes omavad Maa-ameti poolt välja antud litsentsi. Haritava maa hind on praegusel hetkel suurusjärgus 10–15 tuhat kr/ha. Ostmisel ei saa kasutada järelmaksu. Lisaks maaostuhinnale tuleb omandajal tasuda riigilõivud taotluse läbivaatamise (500 kr) ja kinnistamisel omaniku vahetamise eest ning müügilepingu notariaalse tõestamise tasu. Maa omandajal ei tohi olla riigi ees kasutusvaldusega ega maa erastamisega seotud võlgnevusi, samuti peab ta olema maad kasutanud sihtotstarbeliselt ja head põllumajandustava järgides (ei piisa PRIA jaoks niitmisest ja purustamisest).

Kui kasutataval maal asub maavara, looduskaitse või muinsuskaitse objekt, siis saab maad omandada vastava ametkonna loal. Kui omandamine on keelatud osaliselt, siis on võimalus maa jagada ja piiranguta maa ikkagi omandada. Maa jagamise kulud kannab riik.

Kordan veelkord, et maa omandamine on õigus, mitte kohustus. Endiselt kehtib maa kasutusõigus 15 aastat, mille järel saab kasutusvalduse lepingut pikendada veel 15 aasta võrra.

Täpsemat infot saab Rapla Maavalitsuse kodulehelt maaosakonna alt, kus on ka maa omandamise taotluse vormid või telefonil 484 1123.

Andrus Ründal
Rapla Maavalitsuse maaosakonna juhataja

Vigala Vallavalitsuses

11.03.2009 istungil otsustati:
- anda nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks 1-le taotlejale
- väljastada kaks ehitusluba
- nelja protokolliraamatu (1910-1916.a.) digiteerimiseks sõlmida leping Rahvusarhiiviga
- maksta sotsiaaltoetusi kolmele taotlejale 4000 krooni

16.03.2009 istungil otsustati:
- kinnitada riigihanke "Vana-Vigala Põhikooli rekonstrueerimine" pakkumiste läbivaatamise ja hindamise komisjoni 13.03.2009 protokoll pakkujate kvalifitseerimise kohta. Kinnitada riigihanke "Vana-Vigala Põhikooli (mõisa) rekonstrueerimine" pakkumuste läbivaatamise ja hindamise komisjoni protokoll 13.03.2009 pakkumuste vastavaks tunnistamise ja pakkumuse edukaks tunnistamise kohta. Tunnistada edukaks pakkumiseks Facio Ehituse AS pakkumus
- maksta sotsiaaltoetust ühele taotlejale 1000 krooni

25.03.2009 istungil otsustati:
- väljastada ehitusload kolmele taotlejale
- väljastada kasutusluba ühele puurkaevule
- kinnitada hanke "Vana-Vigala Põhikooli (mõisa) rekonstrueerimise omaniku- ja muinsuskaitseline järelevalve" pakkumuste läbivaatamise ja hindamise komisjoni protokoll 23.03.2009 pakkumuste vastavaks tunnistamise ja pakkumuse edukaks tunnistamise kohta .Tunnistada hankel "Vana-Vigala Põhikooli (mõisa) rekonstrueerimise omaniku- ja muinsuskaitseline järelevalve" parimaks pakkumuseks OÜ P.P.Ehitus. Kinnitada hanke "Vana-Vigala Põhikooli autorijärelevalve" pakkumuste läbivaatamise ja hindamise komisjoni protokoll 23.03.2009 pakkumuste vastavaks tunnistamise ja pakkumuse edukaks tunnistamise kohta. Tunnistada hankel "Vana-Vigala Põhikooli autorijärelevalve" parimateks pakkumusteks OÜ Vana Tallinn pakkumus ja OÜ Arhitektuuribüroo Kapiteel pakkumus.
- doteerida OÜ Venderloo Bussid Pärnu – Haapsalu liini 125 krooni koolipäeva eest kuni 01.09.2009
- määrata ja maksta ühele puudega lapse hooldajale hooldajatoetust
- maksta sotsiaaltoetusi neljale taotlejale kokku summas 3490 krooni

Vigala Vallavolikogus

26.03.2009 istungil otsustati:
- kinnitada Vigala valla 2009. aasta eelarve
- lubada osaleda mõisakoolide koolitusprogrammis. Määrata koostöölepingut sõlmima vallavanem Priit Kärsna.
- kinnitada ÜVK liitumiseeskiri
- kehtestada pedagoogide palgamäärad ja palga alammäärad.
- kinnitada arendusprojekti „Vana-Vigala põhikooli rekonstrueerimine" omafinantseeringu tagamine summas 1 500 000 kr
- võtta arvele peremeheta varana Hiieküün Vana-Vigala külas ja Tõnumaa krossirada Tõnumaa külas
- määrata sihtotstarve ühele maaüksusele
- tunnistada peremeheta rajatiseks asfaltplats Kivi-Vigala töökodade territooriumil
- määrata kohanimed 5 kohalikule maanteele.

Maadlusuudised

7. märtsil toimusid Tapal Eesti meistrivõistlused õpilastele (-kuni 15.a) kreeka-rooma maadluses. Raido Liitmäe saavutas kaalukategoorias +73kg kolmanda koha.

20.-21. märtsil peeti Märjamaal Eesti meistrivõistlused juunioritele (-20.a) kreeka-rooma maadluses. Marek Lainela võitis kaalukategoorias 60kg 3. koha.

28. märts viidi Tapal läbi Jõudi meistrivõistlused kreeka-rooma maadluses. Marek Lainela tuli II kohale kaalukategoorias 60kg.

29. märtsil toimusid Tallinnas K. Palusalu rahvusvahelised mälestusvõistlused noortele:

Andreas Välis	35kg	3.koht
Hans Veskimägi	42kg	3.koht.

Olev Nisumaa

Kuidas vähendada südamehaiguste riske

Diana Ingerainen, perearst ja
Tallinna Perearstide Seltsi juhatuse esinaine

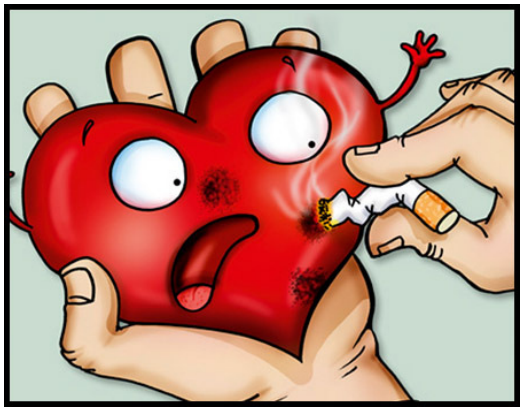

Igakevadine südamenädal annab hea võimaluse aeg korraks maha võtta ja mõtiskleda oma elu ja tegemiste üle. Inimestel on võimalus teha valikuid, otsustada ise oma toitumise, liikumise, kogu ellusuhtumise üle. Pea alati, kui ma hakkan oma vastuvõtukabinetis neist valikutest rääkima, on patsientide esimene vastus „mul ei ole aega tervislikult elada“. Edasi järgneb hulk põhjuseid, miks inimene ei saa jalutada või korralikult süüa. Mulle tundub, et tegelikult on probleem muutustes. On öeldud, et inimene on oma harjumuste ori, aga kes käsib olla halbade harjumuste küüsis?

Harjumused võivad olla ka head ja kasulikud, aga seda peab tahtma. Kui tekib tahe muuta oma halvad harjumused headeks, on juba väga palju oma tervise jaoks ära tehtud. Kahjuks tekib oma elu tervislikumaks muutmise soov alles peale esimest infarkti või paremal juhul, kui keegi lähedastest on haigeks jäänud. Tõenäoliselt on tervislike eluviiside mitte harrastamise üheks põhjuseks uskmatus. Pigem luuakse endale sobiv müüt. Näiteks „minu naabri vanaisa suitsetas 50 aastat ja suri üheksakümneselt hea tervise juures - järelikult võin ka mina suitsetada“. Olgugi, et meedikud selgitavad suitsetamise kahjulikkust, ei soovita seda uskuda. Arvatakse, et minuga midagi halba ei juhtu, kopsuvähk ja muud haigused - need on kellelgi teisel. Teisalt ei nõua müütidesse uskumine inimeselt mingit vaeva, aga tervislik eluviis küll, suitsetamisest loobumine on raske ja aeganõudev.

Millest alustada, kui soov eluviise muuta on olemas?

Kõige esimene tegevus võiks olla planeerimine, päevakava tegemine. Kas hommikune võimlemine on võimalik paigutada ärkamise-hambapesu-kohvi joomise vahele? Kui ei ole, tuleks ärgata viis minutit varem. Sama hommikusöögiga. Sageli kurdavad õpetajad, et lapsed kipuvad teise ja kolmanda tunni ajal minestama. Enamasti on selle põhjuseks, et need lapsed ei söö hommikuti. Neil lihtsalt ei jagu energiat. Tööle minnes mõtle nii: miks minna auto või bussiga, kui saab jala minna! Meie ühiskonnas on tervislikust liikumisest levinud arusaam, et selleks peab sporti tegema. Tegelikult on kasulik iga liikumine. Optimaalne on liikuda päevas kokku 10 000 sammu. Lisaks kõndimisele on hea tegeleda jalutamise, kepikõnni, jalgrattasõidu või rulluisutamisega. Liikumine peab olema regulaarne, vähemalt kolm korda nädalas värskes õhus.

Töö tegemisele kulub enamasti 8 - 12 tundi päevas. See on pikk aeg ning töökeskkond ja -korraldus mõjutavad oluliselt meie tervist. Töö juures tuleb teha pause sirutusharjutusteks, planeerida aega söömiseks. Kui need pausid on planeerimata, täitub see aeg muude tegemistega.

Kui füüsilisest töökeskkonnast on palju räägitud-kirjutatud, siis psüühilisest vähem. Ometi mõjutavad suhted lähedaste ja töökaaslastega olulisel määral inimeste enesetunnet. „Ütle, kes on su sõbrad ja ma ütlen, milline on su tervis”. Tunnustus, tähelepanu, eneseteostus - need on vaid mõned märksõnad kirjeldamaks inimese vajadusi.

Eriti haiged on inimesed, kelle peresuhted on halvad. Tundub, et omavahel räägitakse liiga vähe. Isegi kui ei olegi võimalik kõike korda saada, hakkab pea kõigil kergem, kui asjad on selgeks räägitud.

Tööpäeva lõppedes tasub jällegi mõelda, kas saab jalgsi koju minna või vähemalt mingi osa koduteest jalgsi läbida. Tavaliselt kuulub kodutee juurde ka toidupoes käimine.

Lihtne soovitus – koosta enne poodi minekut nimekiri. Tühja kõhuga poes oste sooritades tekivad mitmed spontaansed soovid, kuid nimekirja abil on lihtsam endale kindlaks jääda. Toiduainetest tuleks valida värskeid puu- ja juurvilju, vähemasvaseid piimatooteid, lihast eelistada pigem kala ja kana. Levinud on laste, aga ka täiskasvanute nn nisusõltuvus. Kõiksugu krõbinad, küpsised, saiakesed ei tohi olla põhitoiduks. Õhtusöögi ja magamise vahe peab olema minimaalselt kolm tundi, siis jõuab magu toidu läbi töödelda. Magamisaeg oleneb vanusest ja töö iseloomust. Lapsed vajavad rohkem und kui täiskasvanud. Täiskasvanute normiks on kaheksa tundi rahulikku und. Heaks väljapuhkamiseks on vajalik korralik voodi, puhas õhk ja vaikus.

Iga inimene saab teha valikuid. Ainult sina ise otsustad oma elu üle. Valikute tegemiseks on vaja teada milleks on tervislik eluviis hea ja mille vahel valida. Küsimuste korral on võimalik nõu saada oma perearstipraksisest.

Vastutus oma tervise eest lasub igaühel endal, eluviise ei saa muuta riik või vald, vaid ikka ainult sina ise!

Vigala valla südamenädal

Südame hea tervis on elutähtis väärtus, meist igaühe jaoks. Anname omapoolse panuse, et saaksime pikema osa oma elust elada terve südamega. Selleks korraldame koostöös Raplamaa tervisenõukoguga tervisepäevad.

"Sinu südame heaks"

☺ Märjamaa ujulas **21. aprillil** algusega 19.00 (buss väljub Kivi-Vigala Põhikooli eest kell 18.15 ja Vana-Vigalast 18.30 bussisõiduks registreerida ilme@vigala.ee 489 4777).

Vestlusringid ja arutelud teemal "Terve süda - tervislik toit ja positiivne mõtlemine" Teeme koos ravivõimlemist ja õpime kepikõndi (keppide laenutamise võimalus).

☺ Vana-Vigala TTK-s **25. aprillil** algusega kell **11.30.**

☺ Kivi-Vigala Põhikoolis **26. aprillil** algusega kell **11.30.**

Vestlusringe juhib Maret Järv.

Naabrivalve abil kodupaik turvalisemaks!

„Naabrivalve“ on tõenäoliselt paljudele elanikele tuntud sõna. Samas ei pruugi kõikidele teada olla, mis selle tegevuse taga peitub ja kuidas naabrivalve liikumine saab kasulik olla. Allolev kirjatükk selgitabki naabrivalve sisu ja tutvustame selle tegevust Raplamaal.

Rapla maakonnas on tänaseks loodud kaheksa naabrivalve sektorit, nende hulgas on nii kortermajade, kui külades moodustatud sektoreid. Esimesed naabrivalve sektorid alustasid tegevust 2003 aastal ja kõige uuem sektor loodi 2007 aasta augustis Valtu külas, kus on 61 peret kaasatud naabrivalvesse. Eesti Naabrivalve tegemisi Raplamaal toetab Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Lühidalt naabrivalve sisust.

Naabrivalve tegevuse võib kokku võtta sõnapaariga – kui märkad, siis reageeri! Eesti Naabrivalve ühing koostöös politsei ja teiste organisatsioonidega õpetab ja juhendab, kuidas erinevates olukordades reageerida ja käituda. Oluline on, et me kahtlastest olukordadest (tundmatu auto pikemat aega maja ees, võõrad trepikojas jne) lihtsalt mööda ei kõnniks. Mida varem kahtlustest teatada, seda suurem on võimalus kuriteo ärahoidmiseks. Tänu naabrivalvele väheneb kindlasti anonüümsus teie piirkonnas ning võõrast inimest või kahtlast tegu on oluliselt lihtsam märgata.

Üsna tihti küsitakse, et mismoodi see naabrivalve praktiline tegevus välja näeb, et kas peab naabrit ööpäev läbi aknast piiludes valvama hakkama? Kindlasti ei ole see naabrivalve põhiülesanne. Oluline on hoolida ja kui midagi märgatakse, kokku lepitud viisil tegutseda. Ja kui ikka väga valvata tahetakse, siis soovitame valvata ümbruskonda, mitte naabrit. Näiteks teha naabritega oma piirkonnas vahest pikemaid jalutuskäike, et oma silmadega veenduda eluolu rahulikkuses. Kui siis midagi märgatakse, sekkuda vastavalt olukorrale ja oma ettevalmistusele.

Kas sellest on tõesti kasu?

Naabrivalve tulemuslikkus ja kasu sõltub eelkõige naabrite aktiivsusest ja tegutsemistahtest. Meie ise seda kasu saamegi tekitada ja midagi keerulist selles ei ole – suhtlemine ja koostöö oma naabritega on esimeseks eelduseks, et naabrivalve mingeid tulemusi annaks. Tasub mõelda ka sellele, et võib juhtuda, et mingil hetkel vajame ise naabrite abi. Ja loodame väga, et see abi jääb soola küsimise valdkonda, mitte mõne julma kuriteo puhul abi ootamiseks.

Naabrivalves osalemine on igapäeva elu osa - võib öelda isegi, et täna üle maailma mitmekümne miljoni inimese eluviis. Naabrivalve raames toimub kindlasti koosolekuid ja infovahetust, kuid põhiline on, et inimesed hooliksid, suhtleksid omavahel, märkaksid kahtlasi tegevusi/inimesi ja reageeriksid vastavalt olukorrale. Kui tänava ääres on ühtäkki neli telliskivi, aeglaselt mitmendat korda sõitev auto, võõrad trepikojas – kui selliseid asju märgata, infot naabritele, politseile või mujale, kokku lepitud kohta edastada, siis nii sünnibki turvalisus - koostöös loodud väärtus.

MTÜ Eesti Naabrivalve kohta vaata lisa www.naabrivalve.ee

Tiina Roosalu
MTÜ Eesti Naabrivalve Raplamaa projektijuht
Tel. 509 6693 või
tiinar@naabrivalve.ee

Alates 1. juulist 2009 muutub suitsuandur kohustuslikuks igas kodus

Varsti hakkab Eestis kehtima miinimumnõue, et iga elamu või korteri vähemalt ühte ruumi peab olema paigaldatud autonoomne suitsuandur (VV 27.10.2004. a määrus nr 315).

Suitsuanduri paigaldamine.

Anduri paigaldamisel tuleb kindlasti järgida pakendil olevaid tootja juhiseid. Kui Sul on suitsuanduri paigaldamisel küsimusi või vajad abi, helista päästeala infotelefonil **1524** ja klienditeenindaja annab sulle vajalikku nõu.

Kui soovid saada nõuandeid, mida Sul on võimalik teha oma kodu tuleohutuks muutmisel ja kuidas kindlustada enda ja oma lähedaste ohutus, helista päästeala infotelefoni numbrile **1524** ja kutsu tuleohutuse spetsialist enda koju.

Suitsuandurid tuleb paigaldada magamistubadesse ja väljapääsuteedele. Eriti oluline on suitsuandur magamistoas, sest õnnetused juhtuvad sageli just öösel. Väljapääsuteele paigaldatud andurid reageerivad ka teistes ruumides puhkenud tulekahjudele.

Suitsuandurit ei soovitata paigaldada vannituppa ega kööki, kus toidu valmistamisel eralduv kuum aur ja suits võivad põhjustada valehäire. Suitsuandur tuleks paigaldada lakke võimalikult toa keskele (kaugus seinast, valgustitest ja ventilatsiooniavadest vähemalt 50 cm.). Ühe anduri kontrollala on maksimaalselt 60 m². Suitsuandurit ei tohi paigaldada seintele, sest selliselt ei suuda andur täita oma töötunktsiooni.

Suitsuandurite hooldus.

Suitsuandur annab patareide tühjakssaamisest märku lühikeste katkendlike helisignaalidega. Märguande peale tuleb andurisse paigaldada uued patareid.

1 x nädalas – vajutage testimisnupp umbes 5 sekundiks alla, andur annab häiresignaali edastamisega märku oma töökorras olekust. Suitsuandur on varustatud standardse patareiga, mille tööiga on üldjuhul 9-12 kuud. Kui patarei hakkab tühjaks saama, siis annab andur sellest märku seitsme päeva jooksul 30-40sekundilise intervalliga edastatava hoiatussignaaliga.

1 x aastas – vahetage suitsuanduril patareid.

2 x aastas - Puhasta suitsuandurit tolmuimejaga, kasutades selleks tolmuimeja pehmet harja. Kogudes tolmu muutub suitsuandur oluliselt tundlikumaks ja seetõttu kasvab valehäirete võimalus. Peale puhastust tuleb suitsuandurit kindlasti testida.

~10 aasta tagant - vaheta vana suitsuandur uue vastu.

Tulekahju korral helista kohe hädabinumbrile 112.

Info: Päästeteenistuse kodulehel http://www.rescue.ee

Oi neid aegu ammuseid!

Vitaalne vanahärra Alfred-Heinrich Tohver on pühendunud oma mälestuste kirjutamisele. Foto autor Hillar Aiaots

Märtsikuu lõpupäevil sõitsin Karjatse tallu. Olin kuulnud, et peremees Alfred-Heinrich Tohver kirjutab oma mälestusi vanadest aegadest.

Koputan. Vastu võtab mind naerusuine vanahärra. Minu küsimusele, miks ta memuaare kirjutab, vastab ta: "Kirjutan neid oma lastelaste tarvis, eluolud on ju väga muutunud.".

Võõrustaja käest kuulen nii mõndagi tema noorusajast. „Sündisin siit pool kilomeetrit eemal Rebase sulastemajas. Isa teenis elatist puusepana. Hiljem, Eesti Vabariigi ajal, mõõdeti talukoht siiasamasele Karjatsele. Talutöö käis hobustega ja ka käsitsi. Vabariigi lõpupoole ilmusid ka uuemad põllutöömasinad, isegi traktorid. Kui kaela kandsid, siis ka talus abiline olid. Koolis oli meil kord majas. Direktoriks oli Anderson, lapsedki polnud väga koerusealdid. Paljasmaa, Läti ja Vängla külade peale tuli meil kokku mitu jalgpallimeeskonda. Käisime võistlemas Lihulas, Märjamaal ja Maima külas Pärnumaal."

Alfred naerab ja sõnab: "Vene aja lõpuks polnud nendest küladest leida isegi korralikku kaardimänguseltskonda – nii väheks oli rahvast jäänud."

Riigis toimusid suured muutused. 1941.a. nägi Alfred ennustuslikku unenägu, kus hoiatati sõja eest. Paari kuu pärast algaski sõda. Toodi mobilisatsioonikutse, koos külapoistega otsustati sõjaväkke mitte minna. Varuti toitu ning ka väike õllepuntsu ja varjuti Lätimetsa heinamaale, kus peideti end mõni päev küünis.

Hiljem, nagu enamik Vigala mehi, suunduti läbi Kesu raba ja Vahenurme Pärnu-Jaagupisse, kuhu olid jõudnud sakslased. Oli õnne, et õnnestus lipsata läbi hävituspataljoni valve. Nii mõnelgi mehel siitkandist oli see teekond viimane. Koju jõuti koos Saksa okupatsiooniga. Talutööd tuli edasi teha, aga ka uus okupant tundis huvi eesti "kahuriliha" vastu. Alfred otsustas minna Tallinna, kus õnnestus asuda tööle tagalateenistusse (TOT). See tähendas seda, et sõjaväeteenistus ei kollitanud enam.

Tööd oli Tallinnas, Paldiskis, Osmussaarel ja Naissaarel. Laeva sõidud olid tihti seotud tormidega. Kõige pikem sõit toimus aga Tütarsaarele. See oli sel ajal küll Soome saar, aga saksa garnisoniga. Tihti pommitasid vene laevad oma kahuritest saart, nii et Alfredilgi tuli küllalt lähedal olevat mürsuplahvatust karta. Jällegi oli aga õnne.

Kõik need seiklused jõudsid sõja lõpufaasi, kus tuli jälle metsa minna. Sedapuhku Käntu metsavahi poole, kus oldi mitme mehega, tehti tööd, sest metsavend oli ka tasuta tööjõud, kes vajas ainult süüa ja varju. Seal nähti ka Helsingi pommitamise kuma.

Järgnevad ajad tõid teise Nõukogude okupatsiooni. Sõjal oli veel järge – Alfredi vend jättis elu Kuramaal. Kuid noorusel oli elada ka oma osa, ei jäänud pidudelgi käimata.

Oli ka palju talutööd. Talu oli nõukogude aja alguseks paberitega päriseks jäetud. Kõrged maksud ja lõpuks ka küüditamine viisid sellegi illusiooni.

Kord kohtas Alfred Võhma-Vanamõisas peol kooliaegset sõpra Endel Redlichit. See mees oli eestimeelse vaimuga mees, kes iga valitsuse ajal metsas oli olnud. Ta sai Alfredi nõusse linna minema ja sealt masintrükipaberit hankima. Kahjuks jäi paber saamata. Hiljem hukkus ka koolivend.

Kolhoosiaeg ajas paljud inimesed maalt linna, aga Alfred jäi. Kolhoositööd olid rasked ja vähetasuvad, aastane tasu natuuras mahtus ära kaasavõetud pükste säärde. Püksisääred seoti alt nööriga kokku ja rukis pandi sisse; püksid üle õla ja koju. Hiljem tuli 1.30 rbl. päevas ja tasu viljas. Raske oli teha ka metsatööd. Alfred oli õppinud Vigalas autojuhiks ja metsavedu käis ka 32^0 C külmaga. Öösel tuli iga kahe tunni tagant autot soojendada.

Suvel käis heinategu, kus iga pere pidi tegema teatud maa-alalt heina. Nii niitma, hoburehaga riisuma ja käsitsi saadu panema. Tööd tehti argipäevadel, pühapäev oli hoogtööpäev.

Kuuekümnendatel tuli abiellumine ja tütarde sünd. Ajad läksid paremaks, maal võis 70-ndatel, 80-ndatel juba elada. Uus Eesti aeg tõi tagasi talupidamise, kuid ka uued probleemid.

Alfred, reibas ja optimistlik, saadab mind uksest välja. "Jätkan mälestuste kirjapanemist", lubab ta.

Jõudu ja jaksu meie valla vanimale mehele, kes 20.aprillil tähistab oma 88-ndat sünnipäeva !

Palju edu ja julgust ka teistele eakatele oma elulugude kirjapanekul ja avaldamisel.

Hillar Aiaots

Vigala Savipäev

Meister ja õpilane savikaussi vormimas. Märtsis toimunud Vigala savipäevast on välja kasvamas traditsiooniline üritus ning tuleviku eesmärgiks on muretseda Vana-Vigalasse päris oma savikeder. Foto autor Toivo Varjas.

22. märtsi hommikuks kogunes Vana-Vigala Rahvamajja hulk savisõpru, et ühiselt tähistada Vigala I savipäeva. Võin julgelt kirja panna, et tegemist oli esimese savipäevaga, sest peale pikka töö ja loomingurohket päeva selgus, et õppida on veel väga palju.

Idee savipäeva korraldamiseset mõlkus kunstiringi liikmeil meeles juba ammu. Selle tarvis sai kirjutatud projekt ning kokku kutsutud toimkond, koosseisus Astra Põlma, Mare Kivi, Ilona Pappe, Ene Raud ja Ly Rumma. Projekti raames oli kavas ka kunstiringile savikeder hankida, kuid ega kõik soovid ei peagi kohe täituma...

Nüüd siis sellest mis teoks sai. Juba jaanuarist alates kutsuti üles külarahvast kokku korjama erinevaid kinda-, vöö- ja vaibamustreid.(Muuseas see üleskutse ei aegu ja endiselt oleme huvitatud vanadest Vigala mustritest.) Nendest ja Vigala legendidest meisterdati kunstiringis töid meene konkursile „Vigala mustrid savis".

Kokku laekus konkursile 26 tööd ja äramärkimist leidsid neist järgmised:

"Kõige meenem meene" - „Ohutised" Vana-Vigala PK 5. klass (juhendaja Mare Kivi).

Legendide põhjal valminud töödest:

„Kõige põrgulikum Põrgukoer" - „Maa-alune koer" Kristiina Põlma

„Parim terviklugu" - „Katkised veskikivid" Kristel Kirsipuu

„Kõige ussim uss" - „Kivistunud uss" Jörgen Varjas

„Vigala Sepa varanduse pott" - Kaspar Kull

„Veskikivi tops" - Rauno Liitmäe

Vanad tavad – uued ideed:

„Nüüd ja praegu" - Tiina Põlma

„Mõisaprouad kummitavad" - Kristiina Põlma

„Vigala tiigi konn" ja „Siit on läinud Vigala mees" - Helene Loonet, Age Alus ja Margit Lall.

Lisaks savisse vormitud mustritele oli näitusele välja pandud ka valik Vigalast korjatud peenemat näputööd.

Savipäeva töist poolt aitasid korraldada juba tõelised tegijad Piret Marks ja Merike Hallik, kes savi ketradega kohale tulid ning kõigile huvilistele kohe nõu ja jõuga abiks olid. Osalejaid oli igas vanuses. Noorim, kes käed saviseks tegi, oli pooleteist aastane ja vanimal proual aastaid kaugelt üle kuuekümne. Iga osaline sai meisterdada savist meene ning ka soovi korral kedra taha istuda ja omale meelepärase savinõu treida. Tegelikkuses muidugi see treimine nii lihtne, kui kõrvalt vaadates tundub, ei olnudki. Vaatamata töö keerukusele, oli päeva lõpuks lavaäärele asetunud ilus hulk kauneid savitöid.

Savipäeva lõpetas kontsert Vigala pärimusansamblilt ja ühise labajala saatel tantsiti päeva lõpuks ühiselt läbi ka Vigala tantsumustrid.

Päev oli väga viljakas. Lisaks kaunitele töödele, tekkis rida uusi ja huvitavaid ideid, mida ühiselt ka realiseerima asutakse. Esmalt on plaanis Seltsingu asutamine, mis kõiki huvilisi ühendaks. Järgmisena on plaanis kuidagi see potikeder hankida ja Piret Marksi käe all keraamika huvilisi koolitama hakata ning suvel üks vahva perelaager korraldada.

Päeva aitas rahastada Vigala Vallavalitsus ja Eesti Kultuurkapital. Sured tänud veel Krista Tõldmakerile, Mare ja Ants Ülemaantele, Anne Lannesele, Mai-Triin Viirsalule, Liina Ottile, Toivo Varjasele. Ma arvan, et ühiselt panime alusele uuele traditsioonile ning tulevikus on kindlasti plaanis ka Vigala savist esemeid valmistada.

Soovikorral on võimalik meene näitus omale tellida ja kunstiringist Vigala meeneid tellida. Meenete tellimisel peab arvestama, et meene valmimiseks savist asjani läheb vähemalt kaks nädalat.

Savi päeva pilte saaba vaadata ja tellida fotograafilt interneti abil aadressilt:

http://picasaweb.google.com/ToivoFotoAlbum/V_Vigala_Savipaev?authkey=Gv1sRgCMfkzNjkn4HuyQE#

Astra Põlma

Tähelepanu, õpime!

Kati Käpp

Juba üle kümne aasta ärgitab Eesti Täiskasvanute Koolitajate Assotsiatsioon Andras leidma tublisid inimesi ja esitama neid aasta õppija tiitlile. Miks seda tarvis on ja kes see aasta õppija on?

Väike laps õpib iga päev uusi asju, katsetab ning juurutab ja hakkab lõpuks kasutama. Koolitükkide õppimist peame ka üldiselt tavaliseks ja tavapäraseks nähtuseks. Samamoodi võiks õppimine kuuluda meie täiskasvanuea igapäevaste toimetuste juurde. Eelmise aasta Põlvamaa õppija, 20 aastat raamatukogu juhatajana töötanud Tiina Hoop ütleb, et aastatega on tahe teadmisi juurde saada aina süvenenud. „Õppida võib ja peakski kogu elu - see hoiab meele erksa ja värske ning elatud aastad ei tuleta end nii väga meelde", räägib naine, kes ei ole oma eriala koolis õppinud, kõik teadmised on tulnud läbi erinevate koolituste.

Täiskasvanuna õppides on võimalusi palju rohkem. Kui üks amet on selgeks õpitud, aga see enam ei toimi, olgu siin põhjuseks koondamine, tüdimus, väike palk või see, et erialast tööd pole saada, on juba omandatud elukogemuste ja teadmiste pinnalt võimalik õppida uus amet. Kui koolitee on kunagi pooleli jäänud ja olemasolevas ametis oleks abi just lisateadmistest, saab nüüd praktilisele kogemusele liita juurde teoreetilise pagasi.

„Täiskasvanuna õppida on mõnus, kuna mõttelaad on küpsem, suhtumine sihikindlam ning sul on võimalus tugineda oma kogemustele ja loogikale", ütleb Lääne-Virumaa aasta õppija 2008 Anu Inno.

Märka õppijat!

Õppinud inimene on lausa rikkus oma perele, sõpradele, tuttavatele ja kokkuvõttes tervele ühiskonnale. Õppinud inimese algatusel luuakse kogukonnas töö- või õppimisvõimalused teistele inimestele. Suure tõenäosusega ärgitab ja julgustab **õppija** sama teed ette võtma ka oma tuttavaid. Seda kasulikkust ei tohi jätta märkamata ja tunnustamata! Andras kutsub nendest inimestest teada andma, et sellised lood jõuaksid avalikkuseni ning nende kangelasi saaks ühiskonda antud panuse eest tänada.

Tähele tuleks panna ka inimesi, kelle töö on õppijaid aidata ja suunata. Nad on **koolitajad**. Eelmisel aastal parima koolitaja tiitli pälvinud Haapsalu Kutsehariduskeskuse käsitöövaldkonna juhtõpetaja Marju Heldema koolitusel osalenud ütlevad, et Marju positiivsus innustab inimesi üha rohkem mõtlema igapäevaselt sellele, et õppimine on meie elu loomulik osa.

Andras ootab teateid ka nendest organisatsioonidest, kellele on esmatähtis töötajate arendamine. 2008. aasta **koolitussõbralikuma organisatsiooni** tiitli pälvis A-Selver AS. „Selver sai auhinna, sest on loonud positiivse ja õppimist soodustava keskkonna. Selveris mõistetakse, et töö tulemused sõltuvad töötajate oskustest ja teadmistest ning on koostatud personali arendamise ja koolitamise plaan," on kirjas žürii otsuses.

Eraldi tunnustatakse **koolitussõbralikumat omavalitsust**. Eelmisel aastal hinnati kõrgelt Vinni valda, kus igale töötule, aga ka kooliõpingute katkestajale proovitakse leida uus väljakutse. Samuti peab vald oluliseks lastevanemate koolitust, kus raskustes pered saavad abi spetsialistidelt. Vinni vald annab välja Eduard Vilde nimelist kirjandusauhinda, mis on tunnustus kõige värskemale kodumaisele kirjandusele, kuid peaeesmärk on ergutada lugejahuvi. Lugemine on aga üks elukestva õppe põhialuseid.

Kandidaate ootame hiljemalt 15. juuniks 2009 kirjalikult ETKA Andrase aadressil Valge tänav 10, Tallinn, 11413. Taotlusvormi leiab **www.andras.ee** ning kandidaadi võib esitada ka elektrooniliselt. Lisainfo: **andras@andras.ee** või 6211 671.

Hea kandidaadi esitaja, täname Sind ette hoolivuse ja ettevõtlikkuse eest! Sinu märgatud lugu võib osutuda innustavaks paljudele inimestele, kes veel ei ole otsustanud õppimise ning enda ja ümbritsevate elukvaliteedi edendamise kasuks.

KUULA JA LOE:

- Vikerraadios on igal reedel kell 10–11 saade täiskasvanuharidusest.
- Raadio 4 eetris on igal teisipäeval kell 11.10–11.30 saade „Ainult täiskasvanutele"
- Ilmunud on ajakirja „Õpitrepp" esimene number. Lugeda saab seda www.andras.ee ning paberkandjal on „Õpitrepp" olemas kohalikus raamatukogus ja omavalitsuses.

Informatsiooni õppimisvõimaluste kohta leiab:

1. Haridus- ja Teadusministeeriumi kodulehelt **www.hm.ee** rubriigist „Õppijale" (täiskasvanute gümnaasiumis ja üldhariduskooli juures avatud õhtused või kaugõppe osakonnad ning kutseõppeasutuse või kõrgkooli tasemekoolitused).

2. Kutseõppeasutuse või kõrgkooli täiskasvanute koolituse osakonnas on võimalik osaleda erinevatel kursustel, info õppeasutuse koduleheküljelt ja **www.hm.ee/tasutakursused**.

3. Vabahariduslikus koolituskeskuses (rahvaülikool, rahvakool, huvialakool) on samuti võimalik osaleda erinevatel kursustel. Info: **www.vabaharidusliit.ee** ja koolituskeskuste kodulehekülgedelt.

Laupäeval 18.aprillil

kell 21.00

VANA-VIGALA RAHVAMAJAS

NALJAKUU TANTSUÕHTU

Kavas Hannes Sassi lavalugu

„ KRAAD“

Varbola näiteringi „V90“ esituses.

Tantsuks ansambel “BOOMER“

Toimub viktoriin

PILET: 55.-

Info ja laudade tellimine:
Rahvamajast või tel. 482 1581 või
5636 2293 Astra Põlma

Lähenevatest valimistest

Riigiportaalis www.eesti.ee saab tellida e-valijakaardi. See tähendab, et valijakaart saadetakse paberi asemel e-posti teel ning tellimus jääb kehtima ka kõikideks järgmisteks valimisteks.
Sel aastal toimuvad Eestis kahed valimised. Juunis valitakse uued esindajad Euroopa Parlamenti ning oktoobris kohalike omavalitsuste volikogudesse. Valimiste eel on riigil kohustus saata kõigile hääleõiguslikele valijatele valijakaardid. Kes paberil valijakaarti ei taha, saab riigiportaalis tellida elektroonilise teate ehk e-valijakaardi.
E-valijakaardi tellimine riigiportaalist on lihtne toiming, milleks kulub vaid mõni hetk. E-valijakaart täidab sama ülesannet, mis paberkaart. Seda ei pea välja printima ega valimisjaoskonnas hääletamiseks kaasa võtma. Valijakaart annab üksnes teavet selle kohta, kus, kuidas ja millal on võimalik hääletada. Kas hääletatakse internetis või jaoskonda kohale minnes, jääb iga valija enda otsustada.
Siseministeerium koostab selle aasta 7. juunil toimuvate Euroopa Parlamendi valimiste valijate nimekirjad 8. mai seisuga ning alustab valijakaartide saatmist 12. maist.
E-valijakaardi saamiseks tuleb siseneda riigiportaali ja suunata riiklik e-post (…@eesti.ee) isiklikule, tavapäraselt kasutatavale e-posti aadressile. Need, kellel on aadressi suunamine juba seadistatud, saavad riigiportaalis elektroonilise valijakaardi valiku vastava märkega kinnitada.
Enne valimisi tuleks riigiportaalis üle vaadata ka oma elukoha andmed, sest nende alusel määratakse valijale valimisjaoskond. Juhul kui rahvastikuregistris kajastuvad elukoha andmed ei vasta tegelikule elukohale, saab andmete muutmiseks esitada uue elukohateate. Seda saab samuti kiiresti ja mugavalt riigiportaalis teha või tulla isiklikult vallavalitsusse ning täita elukohateade.
Lisainfo valimiste teemal**: http://valimised.err.ee/**

Õpilasstipendiumid!

15. aprillini võtab vallavalitsus vastu avaldusi õpilasstipendiumi saamiseks. Stipendiumi võib taotleda üld- ja kutseharidust omandavale isikule, kes ise või kelle vanematest/ hooldajatest vähemalt üks on valla elanikeregistris (registreeritud vähemalt aasta enne taotluse esitamist).
Stipendiumi määramisel arvestatakse: kelle uurimistöö pakub huvi vallale; kelle keskmine hinne viimasel õppeaastal on põhikooli astmes vähemalt 4,5 ning keskkooli ja ametikooli astmes vähemalt 4,0; kel on saavutusi mõnel erialal.
Taotluse juurde tuleb esitada: õppeasutuse poolt kinnitatud koopia õpinguraamatust või tunnistusest, koolist saadud iseloomustus; taotluse esitaja kontaktandmed.

Info:
http://www.vigala.ee/teave/docs/opilasstipendium.pdf

Meie hulgast lahkunud

Olga Siren

Endel Sukk

Volli Sõmer

Uued ilmakodanikud

Bruno Auväärt
Ken Andre Tamm

Vana-Vigala Põhikooli vilistlaste kokkutulek toimub 1. mail 2009

18.00 – registreerimine ja näituste külastamine
19.00 – kontsert-aktus
20.00 – tervituslaud
21.00 – tantsuõhtu vilistlastele, bankett endistele õpetajatele ja koolijuhtidele

Eelregistreerimine ja info:
Tel 482 4582, 5330 5966
e-post: vigala.pohikool@mail.ee

Osavõtumaks:kuni 28. aprillini 125 krooni, hiljem 150 krooni.
Osavõtumaks tasuda
A/a 10802006933000 Vigala Vallavalitsus märgusõnaga "Kokkutulek" või tuua kooli kantseleisse.

SÜNNIPÄEVALAPSED

MÄRTS

Leida Rahe	85
Linda Keller	84
Leida Koplimaa	84
Mihhail Kõostik	84
Siina Õismaa	83
Valda-Nagasta Kidra	80
Ilme Maalinn	75
Ines Rohumaa	65
Urmas Jensen	65
Mati Rebasso	65
Marja Puumann	60
Henn Mägi	60

APRILL

Hilda-Armilda Turtsa	96
Aliide Klementsov	93
Alfred-Heinrich Tohver	88
Laine Plamus	86
Elmi Nisumaa	86
Antonina Roosi	85
Kalr-Heinrich Ertla	82
Elsa Janson	81
Maie Üürike	60
Hans Hatto	60

Sooviksin õnne,
kuid sõnu ei ole.
Mälestussalmigi head
meeles pole.
Tuleksin ise,
kuid pikad on teed.
Saadaksin lilled,
kuid närtsivad need.

Palju õnne!

Vigala Sõnumid, Kivi-Vigala küla,
Vigala vald 78001 Raplamaa
Väljaandja: Vigala Vallavalitsus
Toimetaja: Elle Altmets, e-post: elle@vigala.ee
Toimetajal on õigus redigeerida avaldamiseks saadetud artikleid.

Tel 489 4770, GSM 5615 9260
Faks 489 4773
Koduleheküg: www.vigala.ee/ajaleht/ajaleht.html
Trükk: Hansaprint OÜ